

Список бібліографічних посилань

1. Левченко К. Б., Євсюкова М. В. «Зелені кімнати»: нормативно-правове забезпечення функціонування : метод. рек. Київ : Агентство «Україна», 2012. 24 с.
2. «Зелені кімнати»: психологічні особливості організації роботи з дітьми. Київ : Агентство «Україна», 2012. 112 с.
3. Запобігання правопорушенням неповнолітніх : зб. метод. рек. / І. П. Багаденко, О. П. Левківська, І. Г. Лубенець та ін. Київ : ДНДІ МВС України, 2016. 284 с.
4. «Зелені кімнати»: рекомендації до обладнання. Київ : Агентство «Україна», 2012. 28 с.
5. Щербакова Г. Особливості допиту неповнолітнього підозрюваного. *Вісник прокуратури*. 2014. № 2. С. 43–50.

Одержано 01.11.2019

УДК 378.6(477)

Микола Олександрович БОРОВИК,

викладач кафедри тактичної та спеціальної фізичної підготовки

факультету № 2

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0003-0943-6735>

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ЗВО ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Інтеграція національної системи вищої освіти в Європейський освітній простір у руслі вимог Болонської конвенції, а також нові соціально-економічні виклики, що постають перед українцями в період інтеграції до європейського та світового економічного простору зумовлюють переосмислення соціальної та професійної місії професорсько-викладацького складу ЗВО зі специфічними умовами навчання.

Специфіка підготовки майбутніх офіцерів поліції до виконання ними службових завдань вимагає постійного пошуку та оновлення шляхів вдосконалення педагогічної майстерності викладачів даної ланки.

Окремі аспекти пошуку шляхів покращення рівня професійної майстерності викладачів ЗВО з специфічними умовами навчання розглядали у своїх працях такі вчені, як В. В. Введенський, І. А. Зязун, С. А. Калашников, О. П. Тонконога, Л. Л. Хоружа, Т. І. Шаматова, Л. І. Шевчук.

Мета статті – розглянути окремі аспекти, пов'язані з покращенням рівня професійної майстерності викладачів ЗВО з специфічними умовами навчання.

Освітній процес майбутніх офіцерів поліції – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що здійснюється у закладах вищої освіти з специфічними умовами навчання за допомогою науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та навичок необхідних в професійній діяльності поліцейського. Навчальна діяльність поліцейських включає до себе два взаємопов'язаних елементи, а саме курсант-викладач.

Положенням «Про вищі навчальні заклади МВС України» № 62 встановлюється, що викладачем ЗВО з специфічними умовами навчання є науково-педагогічний працівник, який займає відповідну посаду.

Однією з педагогічною умовою професійної підготовки майбутніх офіцерів поліції є достатній рівень педагогічної компетентності викладачів та інструкторів.

Відомий педагог К. Д. Ушинський зазначав, що особистість педагога має відповідати високим моральним ідеалам, а саме: «викладач повинен досконало знати свій предмет, любити свою професію та учнів, бути рішучим, енергійним, мати тверду волю й характер, постійно вести учнів уперед, не відступаючи від своїх принципів, мати громадянську мужність, власні переконання; ніколи не зупинятися, постійно працювати над власною освітою; бути носієм високих моральних рис і завжди бути прикладом для своїх вихованців [5, с. 245].

Педагогічна практика свідчить, що бездоганне глибоке знання змісту навчальної дисципліни не завжди говорить про те, що викладач є педагогом-майстром.

Викладач ЗВО з специфічними умовами навчання є не тільки науковцем, фахівцем в певній галузі наук, а й педагогом-практиком, здатним трансформувати теоретичні знання, структурувати їх, надати можливість курсантам оволодіти способами їх реалізації в практичній діяльності.

Необхідною умовою для створення диференційованого професійного простору, що буде сприяти розвитку педагогічної майстерності є використання компетентнісного підходу.

Компетентнісний підхід в освітньому процесі пов'язаний з особистісно-орієнтованим і діяльнісним підходами до навчання, оскільки він стосується особистості курсанта й може бути реалізованим та перевіреном тільки в процесі виконання ним певного комплексу дій [3, с. 71].

Дієвим засобом покращення професійної компетентності викладача виступає вдосконалення його педагогічної майстерності.

Педагогічна майстерність – це комплекс властивостей особистості, що забезпечує самоорганізацію високого рівня професійної діяльності на рефлексивній основі [2, с. 66].

Однією з важливою особливістю при навчанні майбутніх офіцерів поліції є вміння викладача приймати інноваційні рішення, йти на певний ризик, успішно вирішувати конфліктні ситуації, що виникають при реалізації нововведення, знімати інноваційні бар'єри.

На думку В. А. Сластєніна та Л. С. Подимова інноваційне навчання трактується як орієнтоване на створення готовності особистості до швидких змін в суспільстві, готовності до невизначеного майбутнього за рахунок розвитку здібностей до творчості, до різноманітних форм мислення, а також здатності до співпраці з іншими людьми [4, с. 25].

Актуальними постають інноваційні педагогічні технології навчання, що використовуються у програмах для підвищення рівня педагогічної майстерності, які пропонує Н. В. Артикуца, а саме: педагогічна технологія критичного мислення; технологія навчання як дослідження; інтегральна педагогічна технологія; технологія розвивального навчання; технології формування творчої особистості; технологія особистісно-орієнтованого навчання; проєктна технологія для стимулювання інтересу до нових знань; технологія диференційованого навчання; технологія гуманістичного навчання; технологія модульно-розвиваючого навчання для формування самоосвітньої компетентності; технологія групового навчання; технології індивідуалізації процесу навчання [1, с. 25].

Метою використання перелічених технологій розвитку педагогічної майстерності викладачів ЗВО з специфічними умовами навчання є підтримка й допомога молодим спеціалістам у період професійної адаптації для підвищення ефективності педагогічної діяльності шляхом вивчення інноваційних освітніх технологій і викладачів вже з педагогічним досвідом.

Висновок. Питання вдосконалення педагогічної майстерності викладача ЗВО з специфічними умовами навчання постає у вивченні структури його педагогічної компетентності. Якщо проаналізувати перелічені чинники то можна сказати, що компетентним викладачем ЗВО є особа, що наділена достатніми знаннями навчальної дисципліни, спеціальними професійними якостями, здатністю здійснювати інноваційну науково-педагогічну діяльність.

Перспективним напрямком подальших досліджень є поглиблене вивчення критеріїв, показників, та рівнів розвитку тості педагогічної майстерності викладача ЗВО з специфічними умовами навчання.

Список бібліографічних посилань

1. Артикуца Н. В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті // Матеріали Міжнародної науково-методичної конференції, присвяченої 390-річчю з дня заснування Київської братської школи-предтечі Києво-Могилянської академії (м. Київ, 25–28 трав. 2005 р.) / відп. ред. Н. В. Артикуца ; НаУКМА, ф-т правничих наук ; Центр інновац. методик. Київ : Стилос, 2005. 270 с.
2. Вітвицька С. С. Основи педагогіки вищої школи : підручник. 3-тє вид., випр. і допов. Житомир, 2012. 180 с.
3. Олійник Т. С. Реалізація компетентнісного підходу в навчальному процесі на перекладацькому відділенні факультету іноземних мов ТНПУ ім. В. Гнатюка // Професійні компетенції та компетентності вчителя : матеріали регіон. наук.-практ. 436 семінару. Тернопіль : Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2006. 445 с.
4. Сластєнин В. А., Подымова Л. С. Педагогика : Инновационная деятельность. М. : Магистр, 1997. 224 с.
5. Степанов О. М., Фицула М. М. Основы психологии и педагогики : навч. посіб. Київ : Академвидав, 2012. 528 с.

Одержано 01.11.2019

УДК 347.91.95

Оксана Григорівна БОРТНІК,

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри цивільно-правових дисциплін факультету № 4

Харківського національного університету внутрішніх справ;

 <https://orcid.org/0000-0001-7816-0387>

ПРИМУСОВІ ЗАХОДИ У ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ТА ЇХ СПІВВІДНОШЕННЯ ІЗ ЮРИДИЧНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ

Визначення порядку та підстав реалізації державного примусу у цивільному судочинстві у науці цивільного процесуального права не вирішується однозначно, що тягне суперечливе нормативно-правове регулювання відповідних процесуальних заходів та їх застосування у правозастосовній діяльності. У чинному цивільному процесуальному законодавстві передбачено забезпечувальні заходи, заходи процесуального примусу та інші примусові заходи, які мають мету запобігання створенню перешкод у здійсненні судочинства, припинення протиправної поведінки або накладення за протиправну поведінку на відповідних осіб додаткових обтяжень різного характеру. З реформуванням цивільного процесуального законодавства підхід до процесуального примусу дещо змінився, що виразилось у розширенні його форм. Утім правова регламентація деяких концептуальних питань залишилась нечіткою, зокрема: сутність примусових заходів, які не регламентовані ст. 144 ЦПК України, заходів, які мають припиняючий характер, допустимість застосування декількох заходів примусу одночасно або критерії їх вибору судом.

Процесуальний примус традиційно досліджують у співвідношенні із цивільною процесуальною відповідальністю, щодо сутності якої єдині підходи відсутні. В. В. Комаров та О. В. Рожнов диференціюють державний примус у цивільному судочинстві, заперечуючи цивільну процесуальну відповідальність. М. О. Гетманцев підтримує позицію, згідно з якою процесуальний примус є цивільною процесуальною відповідальністю [2, с. 73]. К. В. Куцик визнає примус